

THE ARGUMENT THAT שמונה עשרה EVOLVED OVER TIME

There is a debate among scholars as to whether שמונה עשרה was composed at one time or evolved over time. The scholars who believe that the שמונה עשרה of ברכות evolved base their argument largely on the language of the ברכות. Professor Moshe Weinfeld of Hebrew University in his book, הליטונגיייה היהודית הקדומה, (Magnes Press, 2004) argues that שמונה עשרה evolved over time. In his introduction, Professor Weinfeld notes the following similarities between the ברכות of שמונה עשרה and פסוקים from תנ"ך:

פסוק מתנ"ך

ברכה משמונה עשרה

ירמיהו פרק יז' פסוק יד'—רפאני ה' וארפא
הושיעני ואושעה כי תהלתי אתה:

רפאנו, ה', ונרפא, הושיענו ונושעה, כי
תהלתנו אתה,

ישעיהו פרק כז' פסוק יג'—והיה ביום ההוא
יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ
אשור והנדהים בארץ מצרים והשתחוו לה'
בהר הקדש בירושלם:

תקע בשופר גדול לחרותנו,

ישעיהו פרק יא' פסוק יב'—ונשא נס לגוים
ואסף נדחי ישראל ונפצות יהודה יקבץ
מארבע כנפות הארץ:

ושא נס לקבץ גליותינו, וקבצנו יחד
מארבע כנפות הארץ.

ישעיהו פרק א' פסוק כו'—ואשיבה שפטיך
כבראשנה ויעציד כבתחלה אחרי כן יקרא
לך עיר הצדק קריה נאמנה:

השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו
כבתחלה,

מיכה פרק ה' פסוק ח'—תרם ידך על צריך
וכל איביך יכרתו:

וכל אויביך מהרה יכרתו,

זכריה פרק א' פסוק טז'—לכן כה אמר ה'
שבתי לירושלם ברחמים ביתי יבנה בה
נאם ה' צבאות וקוה ינטה על ירושלם:

ולירושלים עירך ברחמים תשוב,
ותשבון בתוכה כאשר דברת, ויבנה אותה
בקרב בימינו בנין עולם,

ירמיהו פרק לג' פסוק טו'—בימים ההם ובעת ההיא אצמיה לדוד צמח צדקה ועשה משפט וצדקה בארץ:

את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח
גומל חסדים טובים, וקנה הפל, וזוכר חסדי
אבות,

ישעיהו פרק סג' פסוק ז'—חסדי ה' אזכיר
תהלת ה' כעל כל אשר גמלנו ה' ורב טוב
לבית ישראל אשר גמלם כרחמיו.

Professor Weinfeld also identifies the three ברכות of חונן הדעת, הרוצה בתשובה וחונן as being a unit that had a long history of being a unit before the destruction of the Second בית המקדש. He begins by arguing that these three ברכות do not fit into the theme of the middle ברכות in the manner that the תלמוד ירושלמי categorizes them: תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק ב דף ד' טור ד' /ה"ד-ר' אחא בשם ר' יהושע בן לוי: אף מי שהתקין את התפילה הזאת על הסדר התקינה שלש ברכות ראשונות, ושלוש ברכות האחרונות שבחו של מקום, והאמצעיות צרכן של בריות.

Professor Weinfeld does not view the three ברכות of חונן הדעת, הרוצה בתשובה וחונן (health) and רפאנו (wealth) as representing the same kind of need as the ברכות of שמונה עשרה (wealth). He believes that these three ברכות were included in עשרה because they contain themes that had been part of Jewish prayer long before the destruction of the Second בית המקדש. He puts forward as proof the following from תהילים where the three themes appear as a unit.

תהלים פרק כה' פסוק ד'—דרכיך ה' הודיעני ארחותיך למדני: פסוק ה'—הדריכני באמתך ולמדני כי אתה אלקי ישעי אותך קויתי כל היום: פסוק ו'—זכר רחמיך ה' וחסדיך כי מעולם המה: פסוק ז'—חטאות נעורי ופשעי אל תזכר כחסדך זכר לי אתה למען טובך ה': פסוק ח'—טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך: פסוק ט'— ידרך עניים במשפט וילמד עניים דרכו: פסוק י'—כל ארחות ה' חסד ואמת לנצרי בריתו ועדתיו: פסוק יא'—למען שמך ה' וסלחת לעוני כי רב הוא:

Professor Weinfeld further argues that a similar juxtaposition of themes is found in the prayer of שלמה המלך upon completion of the First בית המקדש:

מלבים א', ח'—לה'—בְּהַעֲצֹר שָׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יַחֲטְאוּ־לְךָ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שִׁמְךָ וּמִחֲטָאתָם יִשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם: לו' וְאִתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסִלַּחְתָּ לַחֲטָאת עַבְדֶּיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרַם אֶת־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יִלְכוּ־בָהּ וְנִתְּתָה מָטָר עַל־אֲרֶצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה:

לעלית נשמת הרב שבת שלמה אליהו בן הרב רפאל, יהיה זכרו ברוך

TRANSLATION OF SOURCES

'פסוק יד' 14-ירמיהו פרק יז' פסוק יד'. Heal me, O Lord, and I shall be healed; save me, and I shall be saved; for you are my praise.

'פסוק יג' 13-ישעיהו פרק כז' פסוק יג'. And it shall come to pass in that day, that the great shofar shall be blown, and those shall come who were lost in the land of Assyria, and the outcasts in the land of Egypt, and shall worship the Lord in the holy mount at Jerusalem.

'פסוק יב' 12-ישעיהו פרק יא' פסוק יב'. And he shall set up a banner for the nations, and shall assemble the outcasts of Israel, and gather together the dispersed of Judah from the four corners of the earth.

'פסוק כו' 26-ישעיהו פרק א' פסוק כו'. And I will restore your judges as at the first, and your counsellors as at the beginning; afterward you shall be called, The city of righteousness, the faithful city.

'פסוק ח' 8-מיכה פרק ה' פסוק ח'. Your hand shall be lifted up upon your adversaries, and all your enemies shall be cut off.

'פסוק טז' 16-זכריה פרק א' פסוק טז'. Therefore thus says the Lord: I have returned to Jerusalem with mercies; my house shall be rebuilt in it, says the Lord of hosts, and a measuring line shall be stretched over Jerusalem.

'פסוק טו' 15-ירמיהו פרק לג' פסוק טו'. In those days, and at that time, will I cause an offshoot of righteousness to grow up to David; and he shall execute judgment and righteousness in the land.

'פסוק ז' 7-ישעיהו פרק סג' פסוק ז'. I will recount the grace of the Lord, and the praises of the Lord, according to all that the Lord has granted us, and the great goodness to the house of Israel, which he has granted them according to his mercy, and according to the abundance of his grace.

'ה"ד' /ה"ד' 7-ירמיהו פרק כג' פסוק ז' /ה"ד'. Rav Echa in the name of Rabbi Yehoshua son of Levi: The one who instituted Shemona Esrei in an order instituted the three first Brachot and the last three Brachot to be praise to G-d; the middle Brachot were instituted for the needs of human beings.

'פסוק ד' 4-תהלים פרק כה' פסוק ד'. Make me know your ways, O Lord; teach me your paths.

5. Lead me in your truth, and teach me; for you are the God of my salvation; for you I wait all the day.
6. Remember, O Lord, your compassion and your loving kindness; for they have been from of old.
7. Remember not the sins of my youth, nor my transgressions; according to your loving kindness remember me for your goodness' sake, O Lord.
8. Good and upright is the Lord; therefore he instructs sinners in the way.
9. He guides the humble in judgment; and he teaches the humble his way.
10. All the paths of the Lord are loving kindness and truth to those who keep his covenant and his testimonies.
11. For your name's sake, O Lord, pardon my iniquity; for it is great.

35. מַלְבִּים אֵ, ה'–לֵה' When heaven is closed, and there is no rain, because they have sinned against you; if they pray toward this place, and acknowledge your name, and turn from their sin, when you afflict them;
36. Then hear you in heaven, and forgive the sin of your servants, and of your people Israel, and teach them the good way where they should walk, and give rain upon your land, which you have given to your people for an inheritance.